

[Bjørn Westh]

det kan blive selvhjulpent. Den reale gæld for landmanden vil falde år for år efter vores forslag; landmanden vil komme til at betale en realrente på 3½ pct., hvor han i dag betaler en realrente på 8-9 pct. Det vil være en lettelse for ham at slippe med 3½.

(Kort bemærkning).

Collet (KF):

Jeg tror, hr. Bjørn Westh må være synsk, hvis han med så stor sikkerhed kan forudsige, hvordan dette indtjeningsbestemte indeks, som socialdemokratiet forestiller sig, eller inflationen vil udvikle sig. Jeg tror ikke, man kan sige noget om på nuværende tidspunkt, i hvor høj grad gælden vil falde. Vi har jo set, hvorledes man kunne betale af på udlandslåne i 5 år og stadig væk skyldte det samme. Rent teoretisk og sandsynligvis også sagligt vil denne situation kunne opstå ved disse indeksslån. Derfor mener jeg, at de er særdeles uheldige til at finansiere erhvervsvirksomhed med.

Øllgaard (V):

Efter en ret lang debat med temmelig mange udenværker og indtil flere tilløb til at skabe kunstige dramaer har jeg kun lyst til at sige, at vi står med et stort problem, nemlig det højrenteproblem, som adskillige tusinde landmænd og landmandsfamilier sidder med. Det problem er stort for dem, det er stort for samfundsøkonomien, og det er stort for trivselen i dansk landbrug. Det ville være en overmåde god forretning at få løst det problem eller i hvert fald bødet på det.

Vi står endvidere med et lovforslag om en rentesaneringsydelse, som er en god løsningsmulighed. Den er i hvert fald klar og gennemskuelig for alle, idet alle ved, hvad den består af, hvordan den vil virke, hvor langt den vil række. Så lad os dog realisere dette forslag, når der nu er så megen god vilje som erklæret i løbet af eftermiddagen. Dette forslag vil have en omgående gavnlig virkning.

Larsen-Ledet (RV):

Jeg har hverken lyst til at forlænge debatten eller til at skabe drama, tværtimod. Jeg har lyst til at virke for, at der kan samarbejdes. Jeg forstår ikke rigtig hr. Collets bemærkninger om forslaget fra socialdemokratiet, hvor hr. Collet ligesom slår fast, at der

ingen penge er i det. Ja men det er da et forslag, som jeg går ud fra der kan forhandles om. Derfor synes jeg, det er synd for landbruget, at hr. Collet så hurtigt drager sine slutninger.

Hvis hr. Collet havde en anden opskrift på, hvordan landmænd med faste højtforrentede lån kan overleve, kunne jeg forstå det, men den opskrift savner vi stadig væk. Indtil vi får den opskrift, må vi beskæftige os med alle relevante forslag og prøve på at præge dem. Derfor er det alt for tidligt at give op over for forslag, der ligger på bordet. Det synes jeg er synd for landbruget.

Steen Folke (VS):

Landbrugsministeren gjorde en hel del ud af spørgsmålet om værdistigninger, som jeg havde omtalt som noget væsentligt i beskrivelsen af landbrugets problemer i dag. Jeg kan ikke rigtig forstå, hvis landbrugsministeren ikke vil erkende, at der faktisk er en væsentlig årsag til de økonomiske problemer, landbruget står i, i netop de værdistigninger, der har været igennem 1970'erne.

Nu kan jeg ikke på stående fod sige, hvor korrekte eller ukorrekte landbrugsministerens oplysninger var. Jeg er ikke sikker på, at det er lige præcis sådan, det forholder sig, men jeg bestrider ikke på nogen måde, at der har været et fald i de seneste år. Uanset at der har været dette fald, er det alligevel et meget væsentligt grundlag for landbrugets problemer, at der har været disse værdistigninger, og at der har været, hvad jeg kaldte en overinvestering i landbruget – det mener jeg med rimelighed man kan kalde det – på baggrund af disse værdistigninger. Det er nogle af de lån, det handler om, og som altså er svære at forrente i dag.

Jeg mener, at det er en del af miseren, og jeg mener ikke, man kan bestride det. Jeg kan heller ikke se, hvilken interesse landbrugsministeren har i at forsøge at bestride, at det rent faktisk forholder sig sådan. Jeg siger så, at det også har noget at gøre med EF-medlemskabet og nogle urealistiske forventninger til, hvad dette EF-medlemskab kunne løse af problemer, hvilke gyldne tider der ville komme for landbruget. Det mener jeg også er ubestrideligt, og jeg vil godt lige præcisere, at jeg sagde stigninger fra 1972, eller måske sagde jeg endda 1973, og fremef-